

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики оцінки скорочення викидів парникових газів від відновлюваних палив небіологічного походження та палив з переробленого вуглецю» (далі – проєкт акта)

1. Мета

Метою розроблення проєкту акта є затвердження Методики оцінки скорочення викидів парникових газів від відновлюваних палив небіологічного походження та палив з переробленого вуглецю для її застосування під час розрахунку валового кінцевого споживання електроенергії з відновлюваних джерел, а також забезпечення виконання зобов'язань України як Сторони Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та імплементації законодавства Європейського Союзу в частині приведення національної нормативно-правової бази у сфері відновлюваних джерел енергії у відповідність до вимог європейського законодавства, зокрема, Директиви (ЄС) 2018/2001 Європейського Парламенту і Ради від 11 грудня 2018 року про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел (із змінами), цілі 2 розділу 15 «Енергетика» постанови Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2026 року № 438 «Про затвердження Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС)».

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Для набуття членства в Європейському Союзі Україна має забезпечити повну імплементацію положень законодавства Європейського Союзу. Сфера відновлюваних джерел енергії належить до розділу 15 «Енергетика» переговорних розділів щодо вступу України відповідно до Європейського Союзу відповідно до методології його розширення.

Ключовим актом права Європейського Союзу у сфері відновлюваних джерел енергії є Директива (ЄС) 2018/2001 Європейського Парламенту і Ради від 11 грудня 2018 року про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел, зі змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2023/2413 Європейського Парламенту і Ради від 18 жовтня 2023 року про внесення змін до Директиви (ЄС) 2018/2001, Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/1999 та Директиви 98/70/ЄС щодо сприяння використанню енергії з відновлюваних джерел, а також про скасування Директиви Ради (ЄС) 2015/652.

Відповідно до статті 7 Директива (ЄС) 2018/2001 валове кінцеве споживання енергії з відновлюваних джерел у кожній державі-члені розраховується як сума: валового кінцевого споживання електроенергії з відновлюваних джерел; валового кінцевого споживання енергії з відновлюваних джерел у секторі опалення та охолодження; та кінцевого споживання енергії з відновлюваних джерел у транспортному секторі. Детальні правила розрахунку скорочення викидів парникових газів від відновлюваних палив небіологічного походження та

перероблених вуглецевих палив, враховується згідно з Методикою оцінки скорочення викидів парникових газів від відновлюваних палив небіологічного походження та палив з переробленого вуглецю.

Статтею 8¹ Закону України «Про альтернативні джерела енергії» передбачено визначення порядку розрахунку валового кінцевого споживання енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, який має включати: правило нормалізації для обчислення частки електричної енергії, виробленої з гідроенергії та енергії вітру; методику обчислення частки енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, що використовується для охолодження; методику виробництва відновлюваних транспортних палив небіологічного походження; методику оцінювання скорочення викидів парникових газів з відновлюваних палив небіологічного походження та палив з переробленого вуглецю.

З метою встановлення детальних правил розрахунку скорочення викидів парникових газів від відновлюваних палив небіологічного походження та палив з переробленого вуглецю, Міненерго розроблено проєкт акта.

3. Основні положення проєкту акта

Положення проєкту акта спрямовані на імплементацію положень законодавства Європейського Союзу у сфері відновлюваних джерел енергії Директиви (ЄС) 2018/2001, Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) 2023/1185 від 10 лютого 2023 року, що доповнює Директиву (ЄС) 2018/2001 Європейського Парламенту і Ради від 11 грудня 2018 року.

Проєктом акта також пропонується затвердити Методику оцінки скорочення викидів парникових газів від відновлюваних палив небіологічного походження та палив з переробленого вуглецю, яка визначатиме умови та критерії, за яких електрична енергія, використана для виробництва таких палив, може вважатися виробленою з відновлюваних джерел енергії та досягнення відповідної мети.

4. Правові аспекти

Основними нормативно-правовими актами у цій сфері правового регулювання є:

Договір про заснування Енергетичного Співтовариства від 1 лютого 2011 року;

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16 вересня 2014 року);

Рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства від 30 листопада 2021 року № 2021/14/MC-EnC;

Закон України «Про альтернативні джерела енергії»;

Закон України «Про альтернативні види палива»;

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері відновлюваних

джерел енергії»;

постанова Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2026 року № 438 «Про затвердження Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЕС);

розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 761-р «Про затвердження Національного плану дій з відновлюваної енергетики на період до 2030 року та плану заходів з його виконання»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 року № 562-р «Про схвалення Національного плану з енергетики та клімату на період до 2030 року».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребує фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта не потребує публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» та не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, а тому на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій не надсилався.

7. Оцінка відповідності

Проєкт акта містить норми, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

У проєкті акта відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Прийняття акта необхідне для виконання Україною зобов'язань за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, а

також для імплементації законодавства Європейського Союзу в рамках глави 15 «Енергетика» переговорних розділів про вступ відповідно до методології розширення Європейського Союзу.

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр енергетики України**

Денис ШМИГАЛЬ

«_____» _____ 2026 року